

Mötesanteckningar samråd nationella minoriteter

dnr RS 2020-00985

Mötesdatum: 2020-11-05
Tid: Klockan 09.30 – 12.00
Plats: Digitalt samråd via Teams

Deltagande organisationer

SFRF distrikt Västra Götaland (deltog ej), Sverigefinska samarbetskommittén i Göteborg (GRSY), Sverigefinska ungdomsförbundet (deltog ej), Sameföreningen i Göteborg, Trajosko Drom (deltog ej), Samarbetsorganet i Borås, Kulturgruppen resandefolket, Judiska församlingen Göteborg, Judiska föreningen Borås samt Meänmaa lokalavdelning Västra Sverige (deltog ej)

Övriga deltagare

Malin Sjunneborn, Eva Espling och Andreas Hernbo beredning mänskliga rättigheter (ordf.), Marjan Garmroudi och Ronnie Brolin kulturnämnden, Jesper Svensson (sekr.), avdelning social hållbarhet, Rasoul Nejadmehr koncernavdelning kultur, Ann Hansson Länsstyrelsen Västra Götalands län.

Dagordning	Ärende
1	Incheckning Test av ljud och bild.
2	Godkännande av dagordning, inklusive anmälan av övriga frågor Dagordningen godkändes inklusive tillägget om bristen på information på finska på Borås lasarett (punkt 8).
3	Förgående mötesanteckningar 2020-06-24 Mötesanteckningarna från samråd nationella minoriteter den 24:e juni godkändes. Avdelning social hållbarhet gav återkoppling på frågan om VGR kunde tillhandahålla juridiskt stöd i frågor kopplade till minoritetslagen. Inte möjligt för VGR att ge sådant stöd för närvarande. Gällande feedback gällande samrådsförfarandet från Länsstyrelsen i Stockholms län föreslås att de bjuds in till nästa samråd via länk på temat samråd.

4	Utmaningar 2021 för organisationerna med tanke på covid-19 <i>Sverigefinska samarbetskommittén i Göteborg (GRSY)</i> – Många äldre medlemmar vilket påverkar verksamheten under pandemin. Det behövs mer information på finska om covid-19. Göteborgs stad och region Stockholm har mer information om covid-19 än Västra Götalandsregionen. <i>Sameföreningen i Göteborg</i> – Många äldre medlemmar vilket begränsat antalet aktiviteter. Har genomfört årsmötet och några träffar utomhus vid torvkåtan i Vättlefjäll. Utmaningarna kring pandemin lär hålla i sig även under 2021. <i>Borås samverkansorgan (Kultturi75)</i> – Flertalet medlemmar har hög ålder och efter sommaren öppnade föreningarna upp för olika aktiviteter men under hösten så har föreningarna stängt ned verksamheterna igen. Föreningarna har utgifter (hyra etc.) men inga inkomster vilket är problematiskt. Under pandemin fyller närradion en viktig funktion för många äldre (sänder två timmar i veckan) som informationskälla. Många äldre är i stort behov av kontakt, stor ensamhet bland äldre, föreningarna försöker på olika sätt hålla kontakt med medlemmarna. <i>Kulturgruppen för resandefolket</i> – Det är en alarmerande situation i kölvattnet av covid-19. Många av föreningens aktiviteter bygger på fysiska träffar och det är svårt när en inte kan träffas. Många är äldre och har inte tekniken som krävs för digitala träffar. Situationen lär fortsätta 2021 och det kommer fortfarande vara svårt med kommunikationen, styrelsen får ringa en och en vilket tar tid. <i>Judiska församlingen</i> – Efter att ha öppnat upp verksamheten efter sommaren har församlingen fått stänga ned verksamheten igen. En utmaning är att planera för två verksamheter samtidigt. En utmaning inför 2021 är att utveckla de digitala verksamheterna. <i>Judiska föreningen i Borås</i> – Fortsatt nedstängning av verksamheten, föreningen har haft enstaka aktiviteter under Corona säkra former. Viktigt med socialt stöd till medlemmarna och att hålla ihop kontakten mellan yngre och äldre generationer. I övrigt har föreningen samarbetat med Luleå kommun om kulturväska (ett pedagogiskt stödmaterial till förskolor och skolor) samt med Borås Stad om minnesdagen över förintelsens offer den 27:e januari 2021. Föreningen har också varit engagerade i ett individärende som handlat om rätten till judisk kultur och att få vara i ett judiskt sammanhang på ålderns höst.
5	Information <i>Avdelning social hållbarhet/beredning mänskliga rättigheter</i> - Ny utlysning av verksamhetsstöd för mänskliga rättigheter för sverigefinska och tornedalska föreningar. Utlysning genom VGR:s hemsida, Facebook samt via e-post till förvaltningskommuner, VGR:s samråd nationella minoriteter samt till föreningar/organisationer. Ansökan görs via en webb-blankett som skickas till regionstyrelsen@vgregion.se senast den 16:e december. För mer information se riktlinjer Verksamhetsstöd för mänskliga rättigheter och policy Ekonomiskt stöd till det civila samhället. - Avdelning social hållbarhet har beställt 16 500 Bamse Må Bra tidningar på de nationella minoritetsspråken (finska, meänkieli,

jiddisch, nordsamiska, sydsamiska, lulesamiska, romani arli, romani kalderash, romani arli samt resande romani). Avdelningen förfogar även över 500 [rättighetskassar](#) på finska och 250 [språkpaket](#) på meänkieli. Det finns också 500 ficklexikon med hbtq begrep på meänkieli/svenska. Rättighetskassar/språkpaket är tänkt att spridas till verksamheter där det finns barn och unga med finska rötter eller med bakgrund i Tornedalen.

- Information om VGR:s yttrande över remiss om Sveriges museum om Förintelsen ([SOU 2020:21](#)). I regionstyrelsens yttrande konstateras bland annat att det är viktigt att museets verksamhet återger kvinnor, mäns och barns livsöden kopplat till Förintelsen från storstäder, mindre orter och landsbygd. Mycket av museets verksamhet överlappar Forum för levande historia (FLH) verksamhet och därför är det bättre att FLH får ett kompletterande uppdrag om att samla in föremål och forskning ([RS 2020-03531](#)). Judiska föreningen i Borås har deltagit vid olika samtal för att fånga in olika perspektiv på Sveriges museum om Förintelsen. Ett svenskt museum om Förintelsen är ett bra initiativ även om det finns en diskussion om det lämpliga i att staten ska äga minnet och formatet för minnets bevarande, vem är objekt och vem är subjekt?
- Information om VGR:s yttrande över betänkandet Högre växel i minoritetspolitiken – Stärkt samordning och uppföljning ([SOU 2020:27](#)). VGR delar uppfattningen att det minoritetspolitiska arbetet behöver samordnas och bedrivs mer systematiskt. VGR föreslår en utredning om förutsättningarna för att låta den föreslagna MR-institutionen ta över samordnings- och uppföljningsuppgifterna från Länsstyrelsen i Stockholms län ([RS 2020-04446](#)). Tjänstepersons nätverket, Västsverige mot rasism, anordnar ett digitalt [kunskapsseminarium](#) den 11 november där bl.a. Lennart Rohdin och Kaisa Syrjänen Schaal medverkar, totalt är det ca 100 anmälda varav hälften är förtroendevalda och resterande är tjänstepersoner och representanter för det civila samhället.

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Samråd är en viktig del av den deliberativa demokratin, där dialog och samtal är en väsentlig del. I juni 2020 fick länsstyrelserna ett demokratiuppdrag som tar avstamp i det nationella demokratimålet, där en levande demokrati kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika. Med tanke på artikel 30 i barnkonventionen är det även bra att känna till [uppdraget](#) om att samordna och utveckla länsstyrelsernas tillämpning av barnets rättigheter samt stödja arbetet med att säkerställa tillämpningen av barnets rättigheter i kommuner och landsting. Även länsstyrelsen har lämnat in ett yttrande gällande Högre växel (SOU 2020:27). I remissvaret hänvisas bl.a. till att det finns 21 länsstyrelser och att den regionala nivån underutnyttjats hittills när det gäller genomförandet av den nationella minoritetspolitiken. Utredningen föreslår Institutet för språk och folkminne ([ISOF](#)) ska ta över ansvaret för uppföljning från Länsstyrelsen i Stockholms län. ISOF har inte samma regionala struktur som länsstyrelserna.

	Länsstyrelsen skriver i sitt remissyttrande att det blir tydligare med delmål istället för som idag med tre delområden som följs upp. Positivt med en referensgrupp och med ett samrådsförfarande vid uppföljningen utav minoritetspolitiken.
6	Planering 2021 Med utgångspunkt från samråd nationella minoriteters färdplan 2019-2022 tänker sig samrådet följande teman inför kommande samråd; Länsstyrelsen i Västra Götalands verksamheter med koppling till minoritetspolitiken, kultur samt suicidprevention. Då samrådet träffas 4 gånger per år återstår att fastställa ytterligare ett tema. I samrådet ingår fyra representanter från den sverigefinska nationella minoriteten och eftersom Sverigefinska riksförbundet distrikt Västra Götaland inte deltagit vid de senaste samråden påbörjas en process med att hitta en ersättare.
7	Statsbidragets användning kopplat till det sverigefinska förvaltningsområdet. Användning 2021? Hittills har statsbidraget för det finskspråkiga förvaltningsområdet (250 tkr) riktats mot barn och unga med finska rötter. För år 2020 har statsbidraget använts till ett kunskapsseminarium (2020-11-11), inköp av sverigefinska ungdomsförbundets rättighetskassar samt till översättningar. Samrådet anser att 2021 års statsbidrag bör riktas mot äldre, speciellt med tanke på den pågående pandemin och att många äldre riskerar att isoleras. Många äldre tappar även svenskan på äldre dar och därför är det viktigt med aktiviteter, information, broschyrer på finska, speciellt inom sjukvården. Många föreningar har ställt om till en uppsökande verksamhet eftersom många medlemmar är äldre och är beroende av kollektivtrafiken för att kunna ta sig till föreningslokalerna och kanske detta är något att ta i beaktande vid statsbidragets användning 2021. För mer information om statsbidrag till kommuner och regioner se förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. I samband med statsbidragets användning uppstod en dialog om behovet av informationsinsatser och om grundskyddet i minoritetslagen vilket är obekant för många kommuner, myndigheter etc. Det skulle behöva ett "kunskapslyft" gällande de nationella minoriteterna. Arbetet med de nationella minoriteterna utanför storstadsregionen skulle också behöva utvecklas.
8	Övriga frågor Under en längre tid har samråd nationella minoriteter påpekat bristen på information på finska, dels kring covid-19 (där hänvisar VGR till folkhälsomyndighetens information på finska med hänvisning till att den är mest korrekt och aktuell) dels bristen på kallelser/information/blanketter på finska, speciellt på Borås Lasarett. Samrådet vill skicka en skrivelse till SÄS för att påtala bristerna.

9	Är det några frågor från dagens samråd som ska lyftas vidare till beredning mänskliga rättigheter 2020-11-25? Samråd nationella minoriteter önskar skicka en skrivelse till SÄS för att påtala frånvaron av information/kallelser på finska på Borås lasarett. Borås stad ingår i det finskspråkiga förvaltningsområdet.* *I och med att Göteborgs stad och Borås stad anslöt till det finskspråkiga förvaltningsområdet 2012 innebär det att VGR kom att ingå i förvaltningsområdet.
10	Utcheckning, reflektion över dagens möte - "utmärkt samråd, ordföranden var bra på att fördela ordet, viktiga frågor diskuterades och alla var disciplinerade" - "lätt att följa med och mötesformen fungerade" - "digitala möten fungerar bättre och bättre, bra ordförandeskap, men skulle en kunna ha fysiska samråd är de allra bäst" - "lyssnat in samrådet, bra teknik, ljud och bild har fungerat" - "bra samråd, bra mötesstruktur" - "bra möte, men en tappar en dimension när en inte kan träffas fysiskt" - "samrådet har fungerat bra, bra ordförandeskap" - "tack alla som bidraget med intressanta synpunkter och diskussioner, bra med ett renodlat digitalt möte, inte bra med blandade möten där några finns på plats och andra via länk, bra mötesstruktur, bra digital form för samrådet – lätt att följa med" - "mitt första digitala möte, fungerade väl, bra om en kan bestämma själv huruvida en vill ha kameran påslagen eller ej" - "kloka kommentarer, positivt och framåtblickande trots covid-19, digitala möten är OK men jag föredrar fysiska möten" - "bra ordförandeskap, mer jämnt och strukturerat när alla deltar digitalt" - "bra med enbart digitalt möte, bra ordförandeskap, intressant och värdefullt samråd med mycket energi för det fortsatta arbetet" - "bra digital mötesform, frustrerande med inställda möten, bra strikt form med ett varmt deltagande och stor disciplin"

Samrådsmöten 2021 ?
2021-xx-xx, klockan 13.00-16.00,
2021-xx-xx, klockan 13.00-16.00,
2021-xx-xx, klockan 13.00-16.00,
2021-xx-xx, klockan 13.00-16.00,

Sammanställande

Beredningen för mänskliga rättigheter

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson

Jesper Svensson

e-post: jesper.svensson@vgregion.se

Telefonnummer: 076-94 92 020